

**Økonomi- og indenrigsminister Simon Emil
Ammitzbølls talepapir**

Anledning	Samråd i Finansudvalget
Dato / tid	Fredag d. 31. marts kl. 14 – 15.30
Talens varighed	Ca. 8 minutter
Sted	Folketinget

Det talte ord gælder

Samrådsspørgsmål AE (Ældreministeren)

Hvilke initiativer vil ministeren tage for at forhindre flere konkurser i ældreplejen og skabe tryghed for de ældre om den hjælp og pleje, de modtager fra private leverandører?

Samrådsspørgsmål AF (Begge ministre)

Mener ministeren, at det er rimeligt og en hensigtsmæssig brug af offentlige velfærdskroner, at kommunerne skal have beredskab klar og som oftest også skal betale regningen, når private leverandører går konkurs?

Samrådsspørgsmål AG (Økonomi- og indenrigsministeren)

Set i lyset af det høje antal konkurser blandt private leverandører af ældrepleje, mener ministeren så, at der skal udliciteres endnu flere opgaver på ældreområdet, jf. regeringens ambition om at øge konkurrenceudsættelsen af opgaver i kommuner og regioner ved brug af måltal, som fremgår af regeringsgrundlaget?

Indledning

- Tak for denne invitation til at tale om konkurrencer i ældreplejen.
- Regeringen er på ingen måde berøringsangst i forhold til at bruge private leverandører. Vi ønsker faktisk at fremme anvendelsen af private leverandører og borgernes valgfrihed.
- Det gælder på alle områder i den offentlige sektor – også på ældreområdet.
- Hvorfor? – Fordi konkurrenceudsættelse og udlicitering af opgaver er et godt værktøj i den offentlige sektor.
- Stramme rammer i den offentlige sektor er og bliver et grundvilkår. Derfor bliver vi nødt til at se på, hvor de enkelte opgaver løses bedst.
- Desuden kan inddragelsen af flere leverandører også medvirke til at udvikle kvaliteten.

- Jeg vil nu gå til min besvarelse af samrådsspørgsmål AF.
Derefter besvarer jeg samrådsspørgsmål AG.

Spørgsmål AF – Kommunalt beredskab ved konkurs

[Mener ministeren, at det er rimeligt og en hensigtsmæssig brug af offentlige velfærds kroner, at kommunerne skal have beredskab klar og som oftest også skal betale regningen, når private leverandører går konkurs?]

- Jeg kan kun bakke op om det, ældreministeren har sagt hidtil.
- Når en virksomhed går konkurs, skaber det utryghed for borgerne og for medarbejderne, og kommunen skal med kort varsel sikre hjemmehjælp til de berørte borgere.
- Vi kommer aldrig til helt at undgå konkurser. Men vi skal selvfølgelig forebygge.
- Det er derfor, regeringen går i dialog med aktørerne på området og laver et serviceeftersyn af lovgivningen, som ældreministeren også lige har redegjort for.
- Fremadrettet skal kommunerne måske i højere grad være opmærksomme på, at det ikke kun er prisen, der er afgørende.

- Det er vigtigt, at kommunerne sørger for, at de aftaler, de indgår, har en skarp, men ikke urealistisk pris, der giver god kvalitet for borgerne.
- Den anden vej rundt skal de private leverandører være realistiske og kun byde ind på opgaver, de kan løfte.
- Fokus på pris i et udbud er ikke det samme som en lav prioritering af kvaliteten i opgaveløsningen.
- Kommunen skal også være skarp på den kvalitet, som kommunen vil efterspørge.
- Det kan være mindstekrav til den leverede kvalitet i de konkrete ydelser.
- Det betyder, at der er noget man skal leve op til, og altså ikke noget man som leverandør kan undslå sig.

Konkurser under S-R-(SF)-regeringen

- Konkurser er ikke et nyt fænomen.
- Lidt mere end halvdelen [23 ud af 43] af konkurserne i ældreplejen siden 2006 skete under S-R-(SF)-regeringen.

- Og dengang var det tilsyneladende ikke noget, der gav anledning til bekymring eller handlen hos den daværende regering eller Socialdemokraterne.
- Heller ikke da Kærkommen – det dengang største private plejefirma i Danmark – i marts 2015 gik konkurs og 8 kommuner, 400 medarbejdere og 4.000 borgere blev påvirket.
- Daværende socialdemokratiske kommunalordfører Simon Kollerup udtalte i juni 2015 til Politiken, at ansvaret for konkurserne ikke ligger hos regeringen, men ”det ligger i kommunalbestyrelserne, og det kan de sagtens løfte”.

S-R-SF-regeringens fritvalsregler

- Da de nye fritvalsregler blev vedtaget i 2013 under den daværende S-R-SF-regeringen, var formålet blandt andet at give kommunalbestyrelsen mere frihed.
- Frihed til at tilrettelægge hjemmehjælpen og styrke kommunalbestyrelsens muligheder for at opnå mere omkostningseffektive løsninger.

- Det var en opfølgning på den daværende regerings regeringsgrundlag. Der stod blandt andet, at ”mange års statsstyring og detailregulering af kommunerne har øget mistilliden mellem stat og kommuner. Overflødige dokumentationskrav og uhensigtsmæssig statsstyring skal erstattes af friere men forpligtende rammer”.
- Vil spørgerne nu til at lave mere detailregulering, mere statsstyring og flere dokumentationskrav, når kommunalbestyrelserne skal tilrettelægge hjemmehjælpen?
- Som jeg netop har citeret, var det jo ikke ligefrem formålet, da reglerne blev vedtaget tilbage i 2013.
- Jeg tror ikke, der er nogen kommuner – og heller ikke de socialdemokratiske kommuner – der vil juble, hvis deres frihed til at tilpasse hjemmehjælpen ud fra lokale hensyn og borgernes behov bliver væsentligt indskrænket.
- Udgangspunktet er, at det er et kommunalt ansvar at sikre, at de leverandører, man indgår kontrakt med, har en sund økonomi, og at de kan levere den eller de ydelser, som kontrakten omhandler.

- Men nu får vi undersøgt området, og set på, hvilken læring vi kan tage med os. Om der kan være brug for justeringer i det regelsæt, som S-R-SF-regeringen indførte i 2013.

Spørgsmål AG – Udlicitering af opgaver på ældreområdet

[Set i lyset af det høje antal konkurser blandt private leverandører af ældrepleje, mener ministeren så, at der skal udliciteres endnu flere opgaver på ældreområdet, jf. regeringens ambition om at øge konkurrenceudsættelsen af opgaver i kommuner og regioner ved brug af måltal, som fremgår af regeringsgrundlaget?]

- Jeg vil nu gå til besvarelsen af det sidste samrådsspørgsmål.
- Som sagt er det regeringens ambition, at staten, regionerne og kommunerne skal konkurrenceudsætte flere opgaver.
- Ved at konkurrenceudsætte kan vi se, hvem der har de bedste og mest effektive opgaveløsninger.
- Konkurrenceudsættelse er ikke lig udlicitering. Det er ikke afgørende for regeringen, om opgaverne bliver løst af en privat leverandør eller af det offentlige.

- Jeg er optaget af, at borgerne får den bedst mulige service for skattekroneerne – samme service for færre penge eller mere service for de samme penge.
- Udbudsprocessen er en sund øvelse i sig selv. Den er med til at afstemme forventninger og krav til leverandøren.

Måltal

- Der er et stort potentiale for konkurrenceudsættelse, som kan og skal udnyttes.
- Her er måltal et redskab til at øge konkurrenceudsættelsen. Det har vi set tidligere.
- Måltal kan udformes på flere forskellige måder. Regeringen vil vurdere, hvordan måltal kan opstilles på en effektiv og hensigtsmæssig måde. Også for den enkelte kommune.
- Overordnet skal måltal sikre, at den enkelte kommune forholder sig systematisk til, om det giver mest mening, at opgaven bliver løst af en privat leverandør eller af kommunen selv.

- Et udbud kan jo godt vise, at opgaven bliver løst bedst hos kommunen. Men så har vi fået testet det.
- Som sagt er det afgørende, at skatteborgernes penge udnyttes bedst muligt.
- Vi vil inddrage kommunerne og regionerne i drøftelser om opstilling af måltal.
- Planen er, at regeringens udspil om konkurrenceudsættelse er klar ved årsskiftet 2017/18.

Gode eksempler på inddragelse af private leverandører

- Der er mange gode eksempler på inddragelse af private leverandører i løsningen af velfærdsopgaver.
- I Gribskov Kommune har man fx valgt at udvide det mangeårige samarbejde med private leverandører.
- Ifølge kommunens egne beregninger har det givet en økonomisk gevinst på mere end 100 mio. kr.
- Silkeborg Kommune har et samarbejde med Falck Healthcare om en sundhedsordning med det formål at

fremme medarbejdernes sundhed og trivsel gennem en forebyggende indsats.

- Ca. 25 procent af kommunens medarbejdere bruger løbende tilbuddene i sundhedsordningen og op mod 90 procent har vurderet, at behandlingerne har betydet, at de kunne passe deres arbejde trods visse gener.
- Hvis vi kigger over på den anden side af sundet, er der også masser af gode eksempler, hvor private leverandører spiller en vigtig rolle på velfærdsområderne.
- I Stockholm har man ladet den private kæde Capio drive Sct. Görans Sjukhus med akutfunktion siden 1994. Efter privathospitalet overtog driften øgedes effektiviteten med 30 pct., og hospitalet kunne behandle 100.000 patienter flere årligt for de samme ressourcer.
- Pysslingen er en stor privat aktør på dagtilbudsområdet i Sverige. De opnår stordriftsfordele gennem bl.a. fælles administration. Hver enkelt institution har stadig sin egen pædagogiske profil.

- Det handler altså også om at have modet til at udfordre vaneforestillinger. Hvordan kan opgaverne løses smartere?
- Private leverandører er ofte et frisk pust. Og private kan naturligvis også levere kvalitet.
- Den anden vej rundt findes der også kommunale plejehjem, hvor der har været problemer med omsorgssvigt af de ældre.
- Sager fra Nyborg [Tårnparken Plejecenter] og Skanderborg [Dagmargården] er eksempler herpå.
- Derfor - målet er at sikre de ældre en værdig pleje – uanset hvem der er leverandør.

Afslutning

- Enhedslisten, Alternativet og SF har i et beslutningsforslag foreslået at afskaffe kommunernes pligt til at sikre borgerne et frit valg af hjemmehjælp.
- Er man virkelig enige i rød blok om, at borgerne ikke længere skal have et frit valg, hvis de ønsker det?

- Jeg vil gerne afslutte med den pointe, som ældreministeren indledte med.
- Regeringen er optaget af at sikre de ældre en værdig pleje med indflydelse på eget liv og plads til det frie valg.
- Vi har ingen planer om at begrænse det frie valg.
Tværtimod vil vi se nærmere på mulighederne for at styrke borgernes frie valg.